

Odchów cieląt to podstawa

Autor: agroFakt.pl

Data: 15 maja 2020

O uzyskaniu jałówki zdolnej do rozrodu i wysokowydajnej krowy decydują już pierwsze dni po porodzie i dobre zdrowie cieląt. Jednak wiadomo, że młode zwierzęta narażone są na szereg patogenów. Jak chronić prychówek? Zobacz, co pomoże ci zadbać o prawidłowy odchów cieląt.

O cechach użytkowych i funkcjonalnych dorosłych zwierząt zadecydują pierwsze chwile życia cielęcia, a nawet już okres prenatalny. Dlatego niezależnie od tego, czy stosujemy odchów tradycyjny, czy skrócony, trzeba monitorować jego przebieg. Zwłaszcza że w tym newralgicznym okresie cielęta **narażone są na wiele patogenów i rozwój groźnych schorzeń.**

Większość czynników decydujących o prawidłowym odchowie cieląt zależy od człowieka, ponieważ wiele aspektów dosłownie pozostaje w naszych rękach. Są to między innymi higiena żywienia i otoczenia cieląt, a także jakość oraz ilość podawanej paszy płynnej i stałej. Po prostu [profilaktyka częstych chorób](#) prychówka i zapewnienie optymalnych warunków do właściwego rozwoju zwierząt.

Jakość siary również kształtuje poziom biernej odporności przeciwwzakaźnej cieląt

fot. AdobeStock

Prawidłowy odchów cieląt z pierwszym łykiem siary

„Po pierwsze siara” – z takim hasłem spotykaliśmy się nie raz przy okazji czytania publikacji

branżowych czy uczestnictwa w konferencjach dla praktyków, ale przede wszystkim każdy hodowca wie o tym właśnie z praktyki. Czas pierwszego pojenia siarą ma bowiem kluczowy wpływ na zdrowie cieląt. Ponadto nie bez znaczenia jest ilość i jakość tego życiodajnego pokarmu.

Jak wiadomo, cielęta rodzą się z bierną odpornością i muszą jak najszybciej pobrać immunoglobuliny wraz z siarą. Zwlekanie z podaniem pierwszej jej porcji może zatem spowodować, że organizm cielęcia nie będzie miał „uzbrojonego” układu odpornościowego, aby walczyć z patogenami.

Błędy żywieniowe w okresie siarowym

Wysoki poziom upadków i schorzeń w okresie odchowu wynika głównie z niskiej biernej odporności przeciwwzakaźnej. **Może mieć to swoje źródło w niskiej jakości immunologicznej siary oraz niewłaściwym pojeniu cieląt, szczególnie w pierwszej dobie życia.** Zaleca się, aby nowo narodzone cielę napoić pierwszy raz siarą w ciągu 30 minut do maksymalnie 2 godzin od porodu, ponieważ z każdą kolejną godziną zmniejsza się wchłanianość przeciwciał przez jelito cienkie cielęcia.

Jakość i ilość siary krów uwarunkowana jest zarówno czynnikami genetycznymi, jak i środowiskowymi. Stwierdzono zróżnicowanie w składzie siary między innymi w zależności od rasy, wieku krów, systemu utrzymania czy systemu żywienia. Niemniej nawet najlepszą siarę można popsuć, nie przestrzegając zasad higieny żywienia. Na przykład podawanie siary z źle wmytych butli powoduje przedostawanie się patogenów wprost do układu pokarmowego.

Prawidłowy odchow cieląt decyduje o dobrych wynikach przyszłej, dorosłej krowy

fot. AdobeStock

Pojenie paszami płynnymi a prawidłowy odchow cieląt

Podobnie jak w przypadku pojenia siarą ważnym elementem rzutującym na zdrowie cieląt i wyniki odchowu jest higiena pojenia. Wiadra muszą być czyste, a niedojezione pójło usuwane. Ponadto należy pamiętać o takich samych proporcjach rozcieńczonego preparatu i stałych porach pojenia, ponieważ cielęta nie lubią zmienności. Preparat mlekozastępczy musi charakteryzować się wysoką rozpuszczalnością, atrakcyjnym dla cieląt zapachem i smakiem oraz oczywiście składem, gdyż pokarm ten musi dostarczać wszystkich niezbędnych składników odżywczych.

Również sposób pojenia paszą płynną determinuje zdrowie cieląt, ponieważ postawa zwierzęcia przy piciu musi być podobna do takiej, jaką przybrałoby przy pobieraniu pokarmu prosto z wymienia. Dzięki temu pójło dostaje się przez rynienkę przełykową prosto do trawieńca. W innym wypadku wpływa do żwacza, co może powodować biegunki.

Zdrowie cieląt pod kontrolą

Prawidłowy ochów cieląt polega na monitoringu młodych już od porodu. Choroby układu oddechowego i biegunki są bowiem głównymi przyczynami strat w okresie odchowu

fot. AdobeStock

Na prawidłowy odchów cieląt składa się ograniczanie stopnia śmiertelności młodych. Choroby układu oddechowego i biegunki to główne przyczyny strat w okresie odchowu. **Biegunki dotyczą bowiem od 10 do 35% populacji cieląt ssących i powodują ponad 50% upadków młodych zwierząt.** Dlatego monitoring zdrowia przychówku to ważny element profilaktyki. W końcu pomaga to zawczasu zareagować, gdy zauważymy niepokojące nas symptomy. Jednym słowem, to czynnik związany z poprawą dobrostanu i przyszłych wyników produkcyjnych.

Lepiej zapobiegać niż leczyć

Jeśli cielę nie padnie z powodu wyniszczających biegunek, w efekcie i tak dojdzie do długoterminowych problemów organizmu. U jałówek mogą pojawić się problemy z zacieleniem i niska produkcja mleka w pierwszej laktacji. Poza tym biegunki wiążą się z wysokim dyskomfortem i bólem.

Podjmując odpowiednie działania, można kontrolować zdrowie cieląt i tym samym chronić się przed stratami ekonomicznymi. Szybka reakcja pozwoli sprawnie wprowadzić plan leczenia. Cielę z biegunką musi przede wszystkim zostać odseparowane od reszty i zostać przeniesione do czystego i suchego miejsca. Izolacja jest istotna, ponieważ biegunki mogą powstawać z powodu czynników zakaźnych.

Profilaktyka chorób cieląt

Choroby okresu odchowu powodują u cieląt zmniejszenie pobrania paszy, a co za tym idzie negatywnie wpływają na krzywą wzrostu przychówku. Prawidłowy odchów cieląt zaś sprzyja odpowiednim przyrostom, a to procentuje między innymi wysokimi przyszłymi laktacjami i długowiecznością krów.

Niemniej niektóre symptomy pogorszenia zdrowia cieląt mogą umknąć naszej uwadze i przez to choroba może rozwijać się bez przeszkód. W przypadku chorób zakaźnych przeoczenie pierwszych objawów sprzyja przede wszystkim przenoszeniu patogenu pomiędzy cielętami. Ponadto u nowo narodzonego cielęcia może dojść do niewystąpienia odruchu ssania lub zaburzenia tego procesu, co też można przeoczyć.

Aplikacja Young Stock™ firmy Allflex Livestock Intelligence służy do monitorowania stanu zdrowia cieląt od narodzin do 6. miesiąca życia za pomocą kolczyka eSense Flex Tag

fot. Materiały własne Allflex Livestock Intelligence

Inwestycja w dobre zdrowie cieląt

Dobrym rozwiązaniem jest więc objęcie monitoringiem całego przychówku dzięki wykorzystaniu aplikacji Young Stock™ firmy [Allflex Livestock Intelligence](#). Narzędzie służy do monitorowania stanu zdrowia cieląt od narodzin do 6. miesiąca życia za pomocą kolczyka eSense Flex Tag. Aplikacja umożliwia wykrycie początkowych niepokojących symptomów, które mogą zwiastować problemy zdrowotne, co – jak wiadomo – jest trudne przed pojawieniem się objawów klinicznych. Wykrycie choroby na wczesnym etapie jej rozwoju pozwala na szybką interwencję i rozpoczęcie leczenia. Dzięki temu możemy też zmniejszyć ilość podawanych leków, zapobiec negatywnemu wpływowi na krzywą wzrostu cieląt i w rezultacie zmniejszyć procent upadków.

Monitoring zdrowia cieląt jest konieczny

Przed wszystkim do czasu pojawienia się na rynku aplikacji Allflex Young Stock™ nie istniały techniczne możliwości monitorowania cieląt. Narzędzie to jest jedną z funkcjonalności dostępnych wraz z systemami SenseHub oraz Heatime® PRO+.

– Ciągłe monitorowanie cieląt i wykrywanie problemów zdrowotnych stanowi bardzo istotny element w budowaniu i funkcjonowaniu nowoczesnego stada bydła mlecznego. Żaden z hodowców nie powinien więc myśleć o tym rozwiązaniu jako o zachciance, a traktować je jako przydatne narzędzie, które pomoże mu dbać o jego stado, a zatem i zyski – stwierdza Bartosz Bąk z firmy Allflex Polska.

Jak to działa?

Jak dowiadujemy się od eksperta, wspólnymi elementami tych systemów jest urządzenie, które pozyskuje informacje od cielęcia. W przypadku aplikacji Allflex Young Stock™ jest to responder w formie kolczyka eSense Flex Tag, anteny oraz aplikacji, która zbiera, analizuje i wizualizuje dane od monitorowanego zwierzęcia. System rejestruje i analizuje informacje poprzez eSense Flex Tag w czasie rzeczywistym. Na bieżąco aktualizuje i obrazuje wszelkie informacje, które są dostępne na komputerze lub wszelkiego rodzaju urządzeniach mobilnych. **Gdy system zarejestruje odchylenie od rutyny zachowania zwierząt lub jakąś nieprawidłowość, użytkownik otrzymuje alert.**

– Spośród wielu parametrów, które brane są pod uwagę przy analizie danych, należy wymienić: oddech, aktywność, wskaźnik zdrowotności, ssanie, a w kolejnym okresie przeżuwanie i pobieranie paszy – wymienia specjalista Allflex Polska.

Gdy system zarejestruje jakąś nieprawidłowość, użytkownik otrzymuje alert

fot. AdobeStock

Prawidłowy odchów cieląt to zysk

Gospodarstwa, w których prowadzony jest monitoring cieląt przy pomocy aplikacji Young Stock™, chwalą sobie ten system, ponieważ sprawdza się on zwłaszcza w wykrywaniu chorób we wczesnym stadium.

– System informował użytkowników o każdym problemie zdrowotnym. Podawane w minutach wartości dotyczące picia mleka dla pojedynczego cielaka pozwalają na szczegółową kontrolę każdego zwierzęcia. Informacja o statusie zdrowotnym pozwala na selekcjonowanie jałóweczek w gospodarstwie i uzyskanie za nie lepszej ceny – mówi Bartosz Bąk.

Dobrze odchowane cielęta są bowiem gwarancją uzyskania zdrowych jałówek, które można wcześniej zacielać. Monitoring wszystkich etapów odchowu i dbanie o zdrowie młodych krów to więc inwestycja w (niedaleką) przyszłość. Pozwoli ograniczyć straty i prowadzić rentowne gospodarstwo. Ponadto korzystanie z nowych technologii w hodowli jest oszczędnością czasu, który normalnie przeznaczylibyśmy na „konwencjonalne” monitorowanie zwierząt. A jak wiadomo, każda zaoszczędzona godzina jest w gospodarstwie na wagę złota.

– Wszyscy wiemy, że od tempa wzrostu cielęcia, a zwłaszcza od jego zdrowotności, zależą cechy użytkowe przyszłej krowy, w tym przede wszystkim jej wydajność. Dlatego właśnie monitoring na tym etapie jest tak ważny – stwierdza Bartosz Bąk z firmy Allflex Polska. Prawidłowy odchów cieląt to po prostu podstawa!

Więcej szczegółów na temat systemów Allflex Livestock Intelligence znajdą Państwo na:

link: <https://www.allflex.global/pl/>

Źródła:

- Mainau E., Temple D., Manteca X. (2012). Dobrostan a występowanie biegunek u cieląt. The Farm Animal Welfare Fact Sheet. www.fawec.org.
- Uetake K. (2013). Newborn calf welfare: A review focusing on mortality rates. *Animal Science Journal*, 84, 101–105.
- Zachwieja A. (2011). Doskonalenie technologii odchowu cieląt. *Przegląd Hodowlany*, 2, 5–7.

Czy artykuł był przydatny?

Kliknij na gwiazdkę, by zagłosować

Submit Rating

Ocena 5 / 5. Liczba głosów 7

Na razie brak głosów. Możesz być pierwszy!

```
{ "@context": "http://schema.org", "@type": "CreativeWorkSeries", "aggregateRating": { "@type": "AggregateRating", "bestRating": "5", "ratingCount": "7", "ratingValue": "5" }, "image": "https://www.agrofakt.pl/wp-content/uploads/2020/05/prawidlowy-odchow-cielat-wyrozniajace-1.jpg", "name": "Odchów cieląt to podstawa", "description": "Odchów cieląt to podstawa" }
```